

ARA AT-426

VÄLJAANDJA: EESTI NÄITLLEJATE LIIT * PEATOIMETAJA: PAUL OLAK * TEGEVTOIMETAJA: ED. REINING

TEATER

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

6 11757498

Mis on „Teater“?

„Eesti teatrikuultuuri peenimaid taotlusi ja tunge käsitleb nüüd iseseisvalt ilmuv ja väga palju loetud ajakiri „Teater“, mida toimetatakse hoolsa ülevaatlikkusega, kultuurse kainusega ja haruldase sisuintensiteediga. Eesti teatrielu võib olla uhke sellele ajakirjale, sest ühelgi naabreist-väikerahvastest ei ole sellele väärilist üritust vastu seada.“

(Eesti kultuurisaaoutusi iseseisvuse aastail — „Postimees“ 1938. a.)

„TEATER“ algab kuuendat aastakäiku!

„Teatri“ ilmudes paljud meist kahtlesid, kas suudetakse teatrikunsti eriajakirja välja anda enam kui üks aasta. On täitunud erksamate teatrihuviliste pikkade aastate unistus — omada teatriajakiri...

„TEATER“ on toonud elevust ja hoogu meie teatriellu!

Tarvitseb vaid meenutada, et ilma eriajakirjata oleksid teatri eriküsimused, näitlejate loominguks saavutused, dekoraatorite töö jne. vaevast leidnud nii laialdast, mitmekülgset ja süstemaatilist käsitlemist sõnas ja pildis kui nüüd „Teatri“ veergudel. Eriti on see maksev maakonnateatrite suhtes, kelle tööd tunti enne ainult oma linna piirides.

„TEATER“ on hea eduga tutvustanud eesti teatrikunsti välismaal!

Eesti Näitlejate Liidu väljaandena saadetakse „Teatrit“ välismaa teatritegelaste organisatsioonidele ja teatritele. Meie ajakirja pildirikkus on kõikjal mõistetavaks keeleks.

„TEATER“ hoiab Teid kursis teatrieluga kodu- ja välismaal!

„Teater“ on ainuke ajakiri Eestis, kus arutatakse ja selgitatakse alatasa areneva teatrikuultuuri nõudeid ja arenemissuundi kodu- ja välismaal ning kus leiab süstemaatilist käsitlemist eesti omateatri probleem ja sisuline rakendus.

„TEATER“ on näitlejate ja publiku ühine häälekandja linnas ja maal!

Tihe ja südamlük side teatri ja publiku vahel on teatritöö edukuse, täisverelisuse ja elujõulisuse aluseks. Osasaamine ühise ajakirja kaudu vastastikustest huvidest ja soovidest ei ole miinuseks üldises töös, vaid liidab teatritegelased ja publiku ühiseks teatrihuviliste pereks. Ajakirja suur levik on kinnituseks, et need seisukohad vastavad tegeliku elu nõudeile.

„TEATRI“ püsiva ilmumise kindlustavad tellijad!

Nüüd, kus oleme harjunud, et teatrihuvilisel ilmub oma ajakiri korrapäraselt iga kuu, täienedes iga numbriga, me nagu unustame tihti, millist jõupingutust on nõudnud ajakirja ellukutsumine ja selle leviku siivendamine. Igale ajakirjale annab kindla majandusliku aluse tellijaskond, ja mida laialdasem see on, seda kindlustatum ja püsivam on ajakirja ilmumine.

„TEATER“ vajab praegu Teie abi ja Teie tellimust 1939. a.!

1. jaanuarist 1938. a. paberivabrikandid tõstsid trükipaberi hinda 15%. Sellest kulust meie saime sel aastal omal jõul üle. Kuid ees seisab uus, suurem raskus: alates 1. jaanuarist 1939. a. trükikojad üle maa tõstavad tööhindu, mis „Teatrile“ pildirohkuse tõttu toob kulusid juure ca Kr. 1.200.— aastas. Kuna meil ei ole võimalik toetusi juure saada, oleme sunnitud tõstma „Teatri“ tellimishinda Kr. 3.— peale aastas. Vastasel korral peaksime vähendama kausta, võtma halvema paberi, kasutama odavamat kaastööd jne. Seda me ei taha teha, kuna see oleks seniste saavutuste allaviimine, ühtlasi nende kavatsuste teostamata jätmine, mis meil on „Teatri“ veelgi ilmekamaks ja sisukamaks muutmiseks 1939. aastal.

„TEATER“ 1939. a. veelgi sisukamaks ja kaunimaks!

1939. a. „Teater“ ilmub iga kuu vähemasti 52-leheküljelise ja kunstipärase kaaneilustustega ja eiseillustratsioonidega eriti valitud paberil. Oleme laiendanud oma kaastööliste võrku välismaal. Kodumaalt kirjutavad „Teatrile“ kirjanduse- ja teatrielu parimad asjatundjad. Avaldame artikleid teatri ja näitekirjanduse alal, arvustusi, analüüse, teatmeid algajatele teatrikunstiharrastajatele, ülevaateid, vesteid ja vahelugemisi. Meie ajakirja „loetut-nähtut-kuuldut“ on huvitavaimalt korraldatud varia-osa eesti ajakirjanduses. 1939. a. saavad tellijad jälle ühe huvitava erinumbri.

„TEATRI“ tellijaks saab hakata ühe krooniga!

„Teater“ on praegu majanduslikult kindlal järjel: viimase kahe aasta jooksul on kaetud asutamisaastate paratamatud võlad ja ajakiri suudaks hoida tulud-kulud tasakaalus. Kui meil on olnud visadust üle saada asutamisaastate raskustest, peaksime suutma ühiselt ületada ka eelseisvad takistused. Iga senine tellija jätkab „Teatri“ tellimist ka uuel aastal ja toob juure uusi lugejaid! Ka kolm krooni on odav hind pildirohke ja tekstiüheda ajakirja aastakäigu eest! Järelmaksuga saab „Teatrit“ tellida ühe kroonise sissemaksuga.

„TEATER“ on Eesti pildirikkaimad ajakirju!

„TEATER“ on ajakiri kõikidele kirjanduse ja kultuurihuvilistele lugejatele!

Mida arvatakse „Teatrist“?

Ajakiri „Teater“ on suutnud oma kaastööliseks koguda kõik meie nimekad teatritegelased, dramaturgid, teatriarvustajad ja kirjanikud, mille tõttu ajakiri on tõusnud püsivalt arendavaks ja suurelt edasiviivaks teguriks meie kõigekülgses teatrielus. Ajakiri oma viieaastase ilmumise kestvusel on suutnud luua ka meie oludes võrdlemisi suure lugejaskonna. Kõik need positiivsed omadused annavad meie teatriajakirjale suure osatähtsuse Eesti lavakunsti edasiarendamisel ja populariseerimisel.

Prof. Juhan Aavik

Igal rahval pole nii esinduslikku ja maitsekalt toimetatud teatriajakirja, nagu meie „Teater“. Soovin parimat edu takistuste ületamisel, ja kuigi ajakiri pole juubilar, lubage tervitada ja soovida pikka iga sellele väarikale üritusele!

Johannes Barbarus

Oleks kultuurkahju, kui „Teater“ ei saaks üle raskustest, mis nüüd on tekkinud trükikulude tõstmise kaudu. „Teater“ on oma kvaliteedilt kõrgel seisv eriajakiri, mis on hästi toimetatud ja lääne-euroopalisel tasemel. Sellest tasemest ei tohiks ta mingil tingimusel midagi loovutada.

K. A. Hindrey

Elav, hästikoostatud ja laialdaselt informeeritud ajakiri, mitmekülgne ja objektiivne.

Aino Kallas

Ajakiri „Teater“ on meil esimene tõsine algatus omal alal, mis tuleproovi on hülgavalt läbi teinud. Puutudes välismail kokku sealsete teatritegelastega, küsivat nad imestades, kuidas meie suudame anda välja niisugust ajakirja, ning kuuldes, et selle ajakirja asutamine ja säilitamine on meie teatritegelaste ja teatrite ühistöö tulemus, on imestus veelgi suurem. Säärane üksmeel pole just igapäevane nähtus isegi väga intensiivse teatrieluga maades.

Tuleb teha kõik, mis võimalik, et säilitada ja edasi arendada üldist tunnustust teeninud ajakiri „Teater“.

Leo Kalmet

Olen hoolsasti jälginud kuukirja „Teater“ ta ilmumise viie aasta kestes ja võinud mitmel korral väljendada arvamist, et ta kui erialajakiri on elav, rohkesisuline ning mõtteid külvav. Olen näinud, millise innukusega seda loetakse nii linna perekondades kui ka eriti maa näiteringkondades. Ta hoiab elevel teatriküsimused ja annab meile laialdaselt ülevaate kogu eesti lavakunsti tegevusest. Pean arvamist, et „Teater“ on mõjunud kaasa meie teatrihuvi üldisele elavnemisele ja et ta kuulub kultuuriürituste hulka, mille tellimine tähendab kää ulatamist meie kultuuriloomise tööle.

Rasmus Kangro-Pool

Te üllatate mind oma teatega, et „Teater“ on alustamas juba kuuendat aastakäiku; endal pole tulnud mõttesse seda jälgida. On ju saanud endast mõistetavaks, et iga kuu ilmub su lauale järjekordne „Teatri“ number, mis nähtavasti alati on olnud nii värske, nagu oleks see uue ajakirja esimene vihk.

Te palute hinnangut? Ega Te ometi oleta, et ma kõik viis seni ilmunud aastakäiku kiires korras uuesti läbi loen ja bibliografeerin? Selleks mul kahjuks pole mahti. Aga ma olen kindel, et sellane bibliograafia kõige tõhusamalt veenaks nii seniseid kui ka loodetavaid uusi tellijaid selles, kui üllatavalt palju „Teater“ pakub. Selle lugemise ja silmitsemise materjali hulk on hinnaga, mille eest ta saadaval, tõesti hiilgavas vahekorras tellija-lugeja kasuks. Ning meie ajakirjade kõrges ja kirjus virnas näib mulle „Teater“ olevat üks kõige eestilisemaid: sõnas ja pildis meie kultuuri arengu ustav peegel teatri alal.

Tervist ja jõudu!

Hanno Kompus

Ei ole meie oludes kerge viia ühe ala spetsiaalne ajakiri heale tasemele, ilma et ajakiri varsti ei hääbuks majanduslikult. Otse võimatuna peaks aga näima vanade kultuurmaade samataoliste ajakirjadega võistlemine sisus ja vormis. Aga ometi! „Teater“ elab juba viis aastat värskest ja elurõõmsalt. Ta üha tõusev tase sunnib meid temasse aina enam kiinduma. Välismaistes teatringides äratav see meie teatriajakiri tõsist imetlust ja sõbralikku kadedust. Neil ei ole meie „Teatrile“ võrdset.

Südamest öeldud kiitus põhjeneb saadud elamusel ja on sageli suurimaks rõõmuks kiitjale enesele. See kiitus on ühtlasi tänu. Ajakirja „Teatri“ toimetusele võib siiralt avaldada kiitust ja tänu.

Ants Lauter

Kui ajakiri „Teater“ on olnud vajalik neile teatrites töötajatele, kes kas otseselt või kaudselt on seotud meie näitekunstiga, siis ei tohiks ta puududa ka suurel hulgal näitekunsti nautijail, kes igal õhtul täidavad meie teatrimaju. Ühe teatri külastaja peab teadma, mis sünnib teistes lähedal ja kaugel tegutsevates teatrites ning oskama hinnata kõigi teatrite tööd. Siin on ajakiri „Teater“ käsiraamatuks kõigile.

Ed. Lemmiste

Teater on tänapäeva vaimse elu tähtsamaid alasid. Teatrielu küsimused ei ole ainult teatri-inimeste asi, vaid nende vastu peaks huvi tundma iga haritud inimene. Meie teatrielu küsimusi selgitab väga tõsiselt ja huvitavalt „Teater“, kes varsti alustab oma 6. aastakäiku. Olen olnud tema lugeja kogu tema ilmumise ajal ja soovin talle edu tema tähtsate ülesannete täitmisel.

Enn Murdmaa

Kõik need, kes tunnevad maailma teatriajakirju, on võinud veenduda, et meie „Teater“ väärrib suurimal määral tunnustust. Ta on hästi toimetatud, väga soliidne, sealjuures aga üldiselt väga loetav, mitmekesine, eesti teatrielu kohta täit ülevaadet andev. Ta käsitab kõiki teatriprobleeme asjatundlikult ja põhjalikult, sealjuures „akadeemiliseks“ minemata, ja on rikkaliku pildimaterjaliga.

Mis mind isiklikult kõige enam rõõmustab, on see, et „Teater“ on läbi ja läbi teatriajakiri, mitte aga teatri, filmi- ja seltskonnaajakiri, nagu seda on suurem jagu maailma niinimetatud „teatriajakirju“.

Woldemar Mettus

Kui esmakordselt kuulsin ajakirja „Teater“ väljaandmise kavatsusest, tundus see mulle lootusetu ettevõttena. On's meil küllaldaselt teadlikke teatrihuvilisi, kes suudaksid kanda iseseisvat teatri eriajakirja, samal ajal kui isegi korralikule perekonnaajakirjale pole seni saadud jalgu alla, kuigi sellisele oleks olnud loota laiemat kandepinda?

Juba esimene „Teatri“ number hajutas kahtlused ja eelarvamused. Uus ajakiri oma kultuurse ilmega püstitas uue standardi meie kolgailmeliste ajakirjade peres. Trükitehniliselt meil harvanähtud tasemel ja piltidelt kaunis, sisult huvitav ja tihe, ei saanud temast loobuda ükski, kes temaga kord oli tutvunud.

Ja kes meie teatrihuviliste perest tänapäev suudaks kujutleda end ilma sellise kauni ajakirjata?

Usun, et ükski „Teatri“ sõpradest ei pooldaks ajakirja praeguselt tasemelt allaviimist ühe krooni kokkuhoiu nimel!

Richard Olbrei.

„Teater“ on meeldiv ja kultuurne ajakiri ja tal on minu arvates suured teened eesti lavakunsti propageerimisel. „Teatrit“ peaks tingimata lugema iga teatrihuviline, soovitades seda ka teistele.

Peeter Parikas

Juba oma lühikese kestvuse ajal on „Teater“ näidanud, milliseid tulemusi on annud tema olemasolu ja et temaga võib olla rahul. Sealjuures „Teater“ ei ole jäänud surnud punktile: ta aina edeneb ja laieneb. Kui vaatame meie naaberriikide teatriajakirju, siis peame tunnustama, et eesti „Teater“ on neist ees sisu, pildirohkuse ja informatsiooni suhtes. Isegi välimus on imponeerivam! Neid sõnu pole mina leiutanud, vaid olen seda kuulnud sageli naaberriikide kolleegidelt.

Kutsun kõiki teatritegelasi ja teatrisõpru meie armsa publiku hulgast tellima „Teatrit“!

Paul Pinna

„Teatri“ tellija ja lugeja olles selle ilmunisest peale olen suure huvi ja põnevusega jälginud selle elavalt toimetatud tuumaka ajakirja arengut, mis sõnas ja pildis teatrisõpra rõõmustanud ja mille üksikud erinumbrid on teinekord sisukuselt olnud lihtsalt üllatuslikud. „Teater“ on praegu täiesti asendamatu oma alal ning teenib kõige soojemat poolehoidu ning levikut.

Hugo Raudsepp

Ajakiri „Teater“ kuulub meie parimate kunsti- ja kultuurielu kajastavate eriajakirjade hulka. Olen selle sisukaid ja hästitoimetatud numbreid oodanud ja lugenud alati suure huviga. Leian, et see ajakiri on asendamatu igapähele, kes näeb ja otsib teatris ja meie teatrikunstis enam kui pelgast ajaviidet.

Jaan Rummo

„Teater“ on kujunenud väga sisukaks ja soliidseks ajakirjaks igale teatri-sõbrale. Ei ole mõeldav, et ükski meie lavategelane linnas või maal võiks jätta tellimata seda ainukest eestikeelset teatriajakirja. Aga ka igale teatrisõbrale, kes tahab pidada meie teatrieluga vajalikku kontakti, on selle ajakirja alaline lugemine paratamatu. Hinna poolest jääb „Teater“ ka uue tellimishinna juures (Kr. 3.— aastas) kõige odavamaks kunstiajakirjaks Eestis.

Andres Särev.

„Teatri“ suhtes ei saa olla minu arvates üldse kaht seisukohta. „Teater“ on oma lühikesel elueal muutunud hädavajalikuks kõigile, kes vähegi on huvitatud meie lavakunstist ja sellesse puutuvaist küsimusist. Kui muutunud olukorra sunnil ajakirja tellimishinda peab tõstma, siis tuleb seda teha julge lootusega, et sellepärast ei jäta veel ükski asjahuviline hädavajaliku ajakirja muretsemist, on ju tema senine hind niikuinii naeruväärt odav.

A. H. Tammsaare

Olen jälginud „Teatrit“ ta ilmumise algusest peale. Meil on ju varemgi olnud teatrikunstile pühendatud väljaandeid, kuid nad on osutunud ikka ühel või teisel põhjusel lühiealisteks. Alles „Teater“ on suutnud aastate kaupa pidevalt oma ülesannet täita. Sest ta on rajatud ratsionaalselt, meie olude ja eelduste kohaselt. Hoides oma väärikat taset on ta sisult olnud ühtlasi rahvalik ja mitmekesine. Ta on pakkunud palju nii teatriinimesele kui ka laiale publikule. Ta on täitnud suurt vahendaja ülesannet, mis võib olla kirjanduslikul sõnal ühe teise kunsti populariseerimisel. Ja kui nüüd „Teater“ peaks tundma majanduslikke raskusi, siis tuleb kõik teha, et ta oma tänuväärt tegevust võiks jätkata endises laadis!

Fr. Tuglas

Niipalju kui mul isiklikult on olnud võimalusi võrrelda ajakirja „Teater“ teiste kultuurriikide samalaadsete ajakirjadega, pean tunnistama, et ta kannatab välja väga tugeva võistluse. Mulle imponeerib, et raskustest hoolimata ei jäeta jonn, kõhklemine ei hakata ja relvi maha ei panda. Oleks äärmiselt narr, kui meie nii suure teatri huvi ja nii intensiivse kultuuri arengu juures ei suuda elus hoida säärast ainuväärtuslikku kuukirja.

Eino Uuli

Oleks väga kahju, kui „Teater“ ei saaks ära pidada oma 10 aasta juubelit — esimest ametlikku juubelit —, vaid peaks nüüd puhkusele minema näruse asja — raha — pärast! Sellega ei tahaks kuidagi leppida! Seepärast, kartes kõige pahemat, loodan kõige paremat.

Albert Uksip

**Ajakiri „TEATER“ kuulub Haridusministeeriumi poolt avalik-
kudele raamatukogudele soovitatud raamatute nimekirja.**

(„Hamini teataja“ nr. 16 — 1937)

Tellimistingimused.

Aastakäik ühes koju kättesaatmisega maksab Kr. 3.—, välismaale Kr. 4.—.

Soovikorral võiakse tellida järele maksuga, tasudes tellimise andmisel Kr. 1.— ja makstes hiljemalt 1. aprilliks 1939. a. Kr. 2.—.

Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutused (arve nr. 434) ja teatribürood.

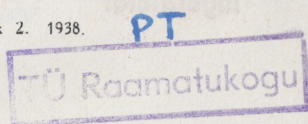
Tellimisraha võib tasuda talituses, Tallinn, Vabadusväljak 7—3 (EKA maja) iga päev kella 9—3, saata kirjas postmarkides või maksa posti jooksvale arvele nr. 434.

„TEATRI“ TOIMETUS JA TALITUS:

Tallinn, Vabadusväljak 7-3 („EKA“ majas). Telefon 479-40.

Tegevtoimetaja E. d. Reiningi kõnetunnid samas iga päev kl. 10—1.

Tall. E. Kirj.-Üh. tr. Pikk 2. 1938.

439-113